

Fritidspedagogik 1, Fritidshemmets uppdrag, 7,5hp

Studiehandledning VT- 2021

Kurskod: 971G37

Linköpings universitet, Campus Norrköping

Kursansvarig & examinator Magnus Jansson: magnus.jansson@liu.se

Biträdande KA: Marie Karlsson marie.a.karlsson@liu.se

En ny kurs i ett nytt ämne	3
Kursmål	4
Kursinnehåll.....	4
Kurslärare.....	4
Kursens olika moment	5
Examinationer i kursen.....	5
Muntlig examination del 1 grupparbete konstruktion av fritidshemsmodell – SME1	5
Del 2. Skriftlig gruppredovisningen modell SME1	6
Examination 2-del 1. Grupparbete grupprocesser (Provkod SME3).....	7
Dokumentation	7
Examination 3 del 2-Individuell skriftlig examination – Grupprocess egen roll (Provkod SRE2).....	8
Examination 4: Individuell skriftlig uppgift (provkod SRE1).....	9
Akademisk introduktion.....	11
Om-examination	11
Kursens undervisningsformer	12
Seminarium 1 Fritidslärares uppdrag och funktion	13
Seminarium 2 (Filmseminarium), – Didaktisk planering.....	13
Seminarium 3 – Samverkan	14
Seminarium 4 – om yrkesprofession och betydelsen av ett yrkesspråk för att språkliggöra sin verksamhet	14
Seminarium 5 – Fritidslärares arbets- och förhållningssätt.....	14
Övriga resurstillfällen.....	15
Urkund, fusk och plagiat	16
Litteraturlista Fritidspedagogik 1-971G37	17

Välkommen till kursen fritidshemmets uppdrag!

Kursen fritidshemmets uppdrag tar dels en utgångspunkt i vad som idag styr och formar fritidshem, dels vad detta också innebär i form av ett ledarskap. Idag handlar fritidslärares ledarskap om flera olika aspekter, som att leda och ansvara för undervisning i fritidshem men också att samverka med grundskola och förskoleklass för att få ett helhetsperspektiv på elevers behov av utveckling och lärande. Fritidshemmets elevcentrerade arbete är en förutsättning för detta uppdrag där utveckling av yrkesprofession och yrkesspråk skapar en tydlighet i en kompletterande undervisning. För att utveckla det pedagogiska ledarskapets krävs olika kunskaper och färdigheter om fritidshemmets uppdrag och funktion. Denna kurs, liksom andra kurser är också ytterligare ett steg framåt mot läraryrket där var och en ska kunna stå stadigt förankrad i sin yrkesprofession och det egna ledarskapet.

Den femte kursen, som detta är, *bygger vidare på de kunskapsområden* som behandlats i tidigare UKkurser. Områden som tidigare har behandlats är bl.a. didaktik, läroplansteori, fritidshemmets historia, pedagogisk filosofi, lärande och utveckling, värdegrundsfrågor och elevers delaktighet. Även i den här kursen kommer dessa frågor att beröras på olika sätt, men då med ett fokus på fritidshemmets uppdrag och funktion.

En ny kurs i ett nytt ämne

Läroplanutbildningen är en akademisk professionsutbildning som tar sin utgångspunkt i ert kommande uppdrag som lärare. Läroplanuppdrag är dessutom något som ständigt diskuteras i samhällsdebatten, där också många röster har synpunkter på hur verksamheterna bör utformas. Genom politiska beslut (som skollag och läroplaner) är fritidslärares förutsättningar och betingelser för arbetet i en ständig förändring. Gemensamt för alla lärare i dag, oavsett verksamhet, är att fritidsläraren ska kunna iscensätta lärande och skapa en god miljö för barns lärande och utveckling. En grundlärare med inriktning mot fritidshem ska kunna leda barns lärande i skolan *och* i verksamheten i fritidshem. För att klara det uppdraget måste läraren ha goda kunskaper inom sitt/sina områden/ämnen och vara en god ledare för den pedagogiska verksamheten som uppdraget avser. En viktig del i utbildningen är kunskapsområdet fritidspedagogik. Av utbildningens alla kurser utgör 60 hp av utbildningens 180hp av området Fritidspedagogik.

Inför detta år 2021 har kursen gjorts om till distans utifrån de direktiv om social distansering som folkhälsomyndigheten föreskriver. Det gör att vissa moment i kursen har fått en annan form. Det innebär dock inte att innehållet har ändrats. Även om vissa moment görs i grupp kommer ni kunna använda er av Teams på Lisam eller andra former av digitala möten. Ingen undervisning eller kursmoment kommer att arrangeras eller på tillhörande campus. Länkar för zoom kommer finnas utlagda inför kursstart och föreläsningar kommer att läggas upp på kursens Stream (se nya Lisamsidan. Kursens Lisamsida har från och med januari ett nytt utseende och jag förslår att ni redan i början går in och orienterar er för att hitta i kurssidans olika mappar. Precis som tidigare finns också en hel del dokument bland kursdokumenten.

OBS! En Zoomlänklista läggs ut för seminarium, handledningar, workshop och för vissa introduktioner. Introduktion för kursen sker genom inspelad Powerpoint.

Kursmål

- redogöra för grundläggande aspekter av lärares undervisning i fritidshemmets verksamhet
- redogöra för olika teorier och perspektiv på kunskap och lärande inom fritidspedagogik
- diskutera fritidshemmets uppdrag och funktion i ett samhälleligt perspektiv
- identifiera och beskriva gruppprocesser, yrkesspråk och yrkeskunnande
- identifiera och diskutera arenor och rum för elevers fria tid/fritid i fritidshem

Kursinnehåll

I kursen introduceras området fritidspedagogik samt centrala begrepp som profession, funktion, ledarskap och uppdrag i relation till både yrkesetik och de styrdokument som reglerar verksamheten i fritidshem och skola. I kursen behandlas även begrepp kopplade till barns fria tid/fritid, omsorg samt perspektiv och olika didaktiska begrepp. Vidare belyses och diskuteras gruppprocesser och socialt samspelet bland barn och vuxna. Lärares planering för fritidshemmets undervisning är ett viktigt innehåll liksom fritidshemmet som samhällsinstitution vilket belyses utifrån ett samtida perspektiv. Olika, konkreta och abstrakta, arenor och rum i elevers fria tid/fritid behandlas också.

Kurslärare

Kursansvarig & examinator	Magnus Jansson	magnus.jansson@liu.se	011-36 36 42
bitr. KA	Marie Karlsson	marie.a.karlsson@liu.se	011-36 34 87
Övriga lärare på kursen är:	Lina Söderman Lago	lina.lago@liu.se	011-36 33 03
	Helene Elvstrand	helene.elvstrand@liu.se	011-36 33 55
	Sofia Ryberg	sofia.ryberg@liu.se	011-36 36 80
Kursmentor	Jenny Holmgren	jenny.holmgren@liu.se	
	Marie Ekeröth Mahrs	marie.ekeroth.mahrs@liu.se	

Kursens olika moment

Kursen består av olika lärandemoment som alla är till för att bidra till olika former av undervisning. Föreläsningar och seminarier är organiserade utifrån kursens innehåll. Förutom kursens lärandemål ges även i denna kurs stöd för akademiskt skrivande.

Examinationer i kursen

Undervisningen sker i form av föreläsningar, grupparbete, seminarier, samt självständiga studier. Examinationer sker både i grupp och individuellt. Studerande som underkänts tre gånger på kursen eller del av kursen har rätt att begära en annan examinator vid förnyat examinationstillfälle. Kursens lärandemål examineras genom följande moment:

Moment	Form	Provkod	Betyg	Poäng
Fritidshemsmodell	Muntlig gruppredovisning med skriftligt underlag	SME1	U/G	2,0 hp
Hemtentamen	Individuell skriftlig uppgift	SRE1	U-V	4 hp
Grupprocesser	Muntlig gruppredovisning	SME3	U/G	0,5hp
Grupprocesser	Skriftlig individuell examination, grupprocesser	SRE2	U/G	1,0 hp

Muntlig examination del 1 grupparbete konstruktion av fritidshemsmodell – SME1

Som mål i kursen ska elevens arenor och rum i relation till elevens fria tid och fritid identifieras. Detta handlar om framförallt om hur fritidslärare med utgångspunkt i fritidshems uppdrag ska arbeta med och bidra till en meningsfull fritid för eleverna. Uppgiften är att i grupp göra en modell av fritidshemmets olika arenor med utgångspunkt i tid och rum för att göra elevers fria tid/fritid meningsfull. Grupparbete handlar om att i digital modell en skapa utrymmen och arenor i en konstruerad modell över ett fritidshem. Modellen konstrueras av gruppen i en digital applikation där konstruktionen ska bestå utav och innehålla både tids- och rumsliga aspekter för att möta elevers fria tid, omsorg och lärande på fritidshem. Modellarbetet ska redovisas både skriftligt och muntligt. Vid den muntliga redovisningen ska ni visuellt redovisa er modell, för att i redogöra och motivera modellens olika arenor och rum. Muntligt ska gruppens deltagare dessutom aktivt argumentera för olika miljöaspekter i modellen och kunna hänvisa till kurslitteraturen.

För uppgiften finns olika digitala gratisprogram att använda för att designa och bygga er modell. På Lisam i mappen fritidshemsmodeller finns mer information och också olika länkar till program för att designa en modell.

Följande tre miljöaspekter ska ni lyfta fram i er redovisning och relatera till modellen vid er redovisning.

- För barns bästa, Utifrån barns perspektiv, Barns behovsutveckling

Följande litteratur är obligatorisk att använda. Utöver detta använder ni litteratur som ni finner är relevant för uppgiften.

Fjällhed, A. Jensen, M. (2013) (red.). *Barns livsvillkor – i möte med skola och fritidshem*. Lund: studentlitteratur.

Haglund, B., Gustafsson Nyckel, J. & Lager, K. (red.) (2020). *Fritidshemmets pedagogik i en ny tid*. (Första upplagan). Malmö: Gleerups.

Lago, Lina (2017) "Var ska jag vara då?" – Om platsens betydelse för att skapa mening om fritidshem, förskoleklass och årskurs ett. Fakulteten för lärande och samhälle (2017) Educare. 2017:2. Artiklar. Malmö: Lärande och samhälle, Malmö högskola.

https://www.researchgate.net/profile/Lina_Lago/publication/321164470_Var_ska_jag_vara_da_Om_platsens_betydelse_for_att_skapa_mening_om_fritidshem_forskoleklass_och_arskurs_ett/links/5b6a9f6fa6fdcc87df6d8f43/Var-ska-jag-vara-da-Om-platsens-betydelse-foer-attskapa-mening-om-fritidshem-foerskoleklass-och-arskurs-ett.pdf?origin=publication_detail

Skolverket (2019). Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011. Stockholm: Skolverket. www.skolverket.se

Del 2. Skriftlig gruppredovisningen modell SME1

*Gruppen ska göra en skriftlig redogörelse kring modellen där ovanstående miljöaspekter diskuteras. I texten ska gruppen diskutera olika val kring modellens olika delar/rum. Ovanstående litteratur ska användas i texten. **Texten läggs upp på LISAM senast den 24 februari** i gruppens inlämningsmapp (modell). (Max fyra sidor, 1,5 radavstånd). I textens sidhuvud ska deltagarnas namn skrivas samt provkod.*

Betygskriterier

För godkänt krävs för den skriftliga delen:

- Att texten innehåller en diskussion kring de tre miljöaspekterna samt att texten relateras till gruppens fritidshemsmodell
- Att den muntliga redovisningen innehåller olika perspektiv på arenor och rum
- Att texten har ett godtagbart språk och är lätt att läsa och förstå
- Att texten innehåller korrekta hänvisningar till litteratur

För godkänt krävs: för den muntliga delen:

- Aktivt deltagande vid redovisningen
- Att texten innehåller en reflektion kring de tre miljöaspekterna samt att texten relateras till gruppens fritidshemsmodell
- Att den muntliga redovisningen tar utgångspunkt i fritidshemshemmets arenor och rum
- Att den muntliga redovisningen även innehåller en presentation där fritidshemsmodellens olika rum presenteras (visualiserad presentation med digital modell).
-

Examination 2-del 1. Grupparbete grupprocesser (Provkod SME3)

I alla sociala sammanhang uppstår grupprocesser av olika slag. Som lärare i fritidshem handlar det dels om att arbeta i arbetslag och vara en del av olika grupper där yrkesroll och yrkesprofession bör framträda. Dels stödjer fritidslärarna elever i olika sociala sammanhang där kunskaper om grupprocesser är ett stöd i arbetet. Därav utgör olika typer av grupprocesser en viktig del av fritidshemmets vardagspraktik. Att identifiera olika grupprocesser kräver att fritidslärare använder kunskaper och erfarenheter om både sig själv och andra. Detta blir en del av fritidslärares ledarskap med det sociala livet i skolan.

För att öva på att jobba som en professionell arbetsgrupp ska ni redan från kursstart tillsammans i gruppen komma överens om gruppens spelregler via ett gruppkontrakt. (En mall för gruppkontrakt hämtas från kursdokumenten i LISAM). Alla grupper kommer även få två handledningar där ni tillsammans med handledare kan diskutera olika frågor kring er grupprocess. Förbered er till varje handledning med exempel på vad ni ser hända i gruppen. Dock viktigt att ni inte gör utpekande av person, prata om gruppens process.

Dokumentation

Er egen process med modellbygget ska därför dokumenteras av gruppen och där dessutom varje deltagare i gruppen gör föra anteckningar över process eller utveckling sin egen roll i gruppen.

Gruppen ska muntligt redovisa sin egen grupprocess i relation till obligatorisk litteratur. I den muntliga presentationen är det viktigt att lyfta fram grupprocesser som fenomen och **inte bedöma enskilda individer**. Den muntliga redogörelsen ska ta utgångspunkt i ovanstående dokumentation (identifierade delar) samt att diskutera hur dessa identifierade delar får relevans för ett ledarskap på fritidshem

Det är viktigt att ni i gruppen dokumenterar gruppens process. I uppgiften SME3 ska i dokumentationen:

- identifiera olika grupprocesser som ni uppfattar äger rum i gruppen
- identifiera hur värden och normer kommuniceras eller hur attityder eller normer skapas
- Identifiera vilka olika andra förändringar som sker i gruppen när ni arbetar med er gemensamma fritidshemsmodell

Följande litteratur är obligatorisk att använda för muntliga examina. Utöver detta använder ni litteratur som ni finner är relevant för uppgiften.

Obligatorisk litteratur:

Thornberg, R. (2020). *Det sociala livet i skolan socialpsykologi för lärare*. Liber: Stockholm.

Betygskriterier

För godkänt krävs:

- Aktiv medverkan både vid process (handledning) och redovisningen
- Att redogörelsen innehåller identifierade beskrivningar av gruppens process
- Att utgångspunkten tar sin utgångspunkt i obligatorisk litteratur
- Att redogörelsen diskuterar processen i relation till ett ledarskap på ett fritidshem

Examination 3 del 2-Individuell skriftlig examination – Grupprocess egen roll (Provkod SRE2)

Den individuella skriftliga examinationen ska ta utgångspunkt i det grupparbete som genomförs i kursen och de grupprocesser som sker. Hela gruppens process redovisas i den muntliga gruppuppgiften. I denna uppgift är fokus på den egna rollen i gruppen och den egna rollens betydelse för arbetet inom gruppen. Texten ska förutom reflektioner kring den egna rollen/agerandet också knyta an på ett tydligt sätt till den obligatoriska litteraturen. (se kriterier nedan) Texten ska vara på mellan 1,5–2 sidor, skrivs med teckensnittet Times new roman 1,5 radavstånd. Den individuella **examinationsuppgiften lämnas in via inlämningsmall på LISAM senast den 18 februari kl. 17.00.** OBS! I textens sidhuvud ska det finnas namn, personnummer samt provkod.

Obligatorisk litteratur:

Thornberg, R. (2020). *Det sociala livet i skolan socialpsykologi för lärare*. Liber: Stockholm

Betygskriterier för skriftlig uppgift:

För godkänt krävs:

- Att texten innehåller en reflektion kring egen roll i gruppens process och ska sättas i samband med litteraturens olika begrepp samt att texten relaterar till egen portfolio eller egen dokumentation.
- Att texten har ett godtagbart språk
- Att texten innehåller korrekta hänvisningar till obligatorisk litteratur

Examination 4: Individuell skriftlig uppgift (provkod SRE1)

Denna skriftliga examinationsuppgift handlar om att knyta samman, en kontextuell förståelse över kursens innehåll. Du som student har i denna individuella skriftliga examinationsuppgift besvara olika uppställda frågeställningar. Den skriftliga uppgiften kan ge betyget U, G och VG. Frågorna i uppgiften kommer att vara av en redogörande, diskuterande och reflekterande karaktär där ni även ska visa på hur ni hanterar det som litteraturen för fram och (se kursmålen) tar stöd i litteratur.

I den skriftliga uppgiften examineras följande kursmål:

- redogöra för grundläggande aspekter av lärares planering för fritidshemmets verksamhet
- diskutera lärarens uppdrag och funktion i fritidshem samt innehållet i fritidshemmets undervisning
- redogöra för olika teorier och perspektiv på kunskap och lärande kopplade till elevers fria tid/fritid
- identifiera och beskriva yrkesspråk och yrkeskunnande

Examination tentamen SRE1

Varje del av examinationen ska skrivas som en sammanhållen text och ta tydlig utgångspunkt i litteratur. Den skriftliga inlämningsuppgiften innehåller 3 områden: fritidshemmets samhällsuppdrag, samverkansuppdraget och yrkesprofessionen lärare i fritidshem.

Del 1-Fritidshemmets samhällsuppdrag och undervisning

- a) Beskriv fritidshemmet i siffror och redovisa 2 olika slutsatser
- b) Diskutera fritidshemmets samhällsuppdrag och relatera uppdraget till begreppen komplettera och kompensera.
- c) Redogör hur fritidslärares uppdrag har förändrats i relation till nya styrdokument.
- d) Diskutera begreppet undervisning och hur det kan förstås i relation till fritidshemmets uppdrag.
- e) Diskutera och relatera till hur omsorg, fri tid och lärande som ska bilda en helhet i undervisningen.
- f) Redogör för begreppet kunskap och koppla detta till fritidshemmets kunskaps- och lärandeuppdrag
- g) Beskriv och reflektera hur barns delaktighet, förutsättningar och behov tillvaratas i fritidshemmet och relatera detta till planering av olika undervisningssätt och metoder

Obligatorisk litteratur för uppgiften

Lindström, G. & Pennlert, L. (2019). *Undervisning i teori och praktik: en introduktion i didaktik*. (7:e reviderade upplagan). Umeå: Fundo Förlag.

Gustafsson Nyckel, J. (2020). *Vägen mot det undervisande fritidshemmet*. I B. Haglund, J. Gustafsson Nyckel & K. Lager, (red.) (2020). *Fritidshemmets pedagogik i en ny tid*. (Första upplagan). Malmö: Gleerups.

Elvstrand, H. Lago, & L. Simonsson, M. (2019). (red). *Fritidshemmets möjligheter – att arbeta fritidspedagogiskt*. Lund: Studentlitteratur.

Fjällhed, A. & Jensen, M. (2013). *Barns livsvillkor: I mötet med skola och fritidshem*. Lund: Studentlitteratur.

Elever och personal i fritidshem läsåret 2018/19.
Stockholm: Skolverket

<https://www.skolverket.se/getFile?file=4085www.skolverket.se>

Del 2-Samverkan skola och fritidshem

Samverkansuppdraget är på olika sätt centralt i styrdokumentet. Att skola och fritidshem ska bilda en helhet kring elevens utveckling och lärande.

- a) Diskutera fritidslärares samverkansuppdrag mellan skola, förskola, fritidshem och förskoleklass
- b) Diskutera vad som kan identifieras som en spänning mellan skolans obligatorium och fritidshemmets frivilligt, relatera denna spänning till samverkansuppdraget
- c) Diskutera fritidslärares dubbla yrkesroll, dvs att både arbeta i skola och fritidshem med undervisning.

Obligatorisk litteratur för uppgiften

Gustafsson Nyckel, J. (2020). *Vägen mot det undervisande fritidshemmet*. I B. Haglund, J. Gustafsson Nyckel & K. Lager, (red.) (2020). *Fritidshemmets pedagogik i en ny tid*. (Första upplagan). Malmö: Gleerups.

Elvstrand, H. Lago, & L. Simonsson, M. (2019). (red). *Fritidshemmets möjligheter – att arbeta fritidspedagogiskt*. Lund: Studentlitteratur.

Del 3 – Det professionella yrkeskunnandet.

Att utveckla ett professionellt yrkeskunnande och handlande är centralt i lärarprofessionen. I samverkan med andra professioner i skolan sätts ofta yrkesidentiteten på prov.

- a) Redogör vad som är kännetecknande för en yrkesprofession och diskutera i vilken mån läraryrket kan ses som en sådan
- b) Redogör för och relatera begreppen yrkesprofession och yrkesspråk till fritidshemmets praktik
- c) Diskutera samverkansuppdraget och redogör för vikten av ett yrkesspråk och yrkesprofession

Obligatorisk litteratur för uppgiften

Colnerud, G. (2015). *Respekt för lärarprofessionen om lärares yrkesspråk och yrkesetik* /. Liber: Stockholm. samt MINST 2 valfria referenser från den obligatoriska kurslitteraturen.

Inlämning av individuell skriftlig uppgift:

Individuell skriftlig uppgift skall skrivas med 1,5 radavstånd, 12 pt och vara mellan 3000–4000 ord. Ange namn och personnummer samt hur många ord texten innehåller i sidhuvudet på uppgiften.

Texten lämnas in på Lisam senast fredagen den 26 februari kl. 17.00. Uppgiften lämnas in anonymt så var noga med att inte ange AID-nummer i texten. Efter inlämning kommer uppgiften att skickas till urkund.

Akademisk introduktion

Som en del i akademisk introduktion kommer vi i kommentarer att stödja ert vetenskapliga skrivande. I läsningen av uppgiften kommer vi utöver bedömning även ge var och en av er muntliga framåtsyftande kommentarer på inlämnad SRE1-uppgift. **Ni anmäler er till tillfälle för att få muntliga kommentarer senast den 19/2 kl. 17.00 anmälningsslänk i startmenyn. Tillfälle för muntliga kommentarer är den 12 mars (se schema FP2).**

Betygskriterier individuell skriftlig uppgift

För godkänd krävs:

- Att du som student tydligt kan redogöra och besvara de olika frågorna i tentamen.
- Att du som student kan redogöra för och diskutera olika efterfrågade begrepp inom det fritidspedagogiska fältet.
- Att du som student gör litteraturhänvisningar på ett korrekt sätt
- Att texten håller godtagbar struktur och språklig standard. **För väl godkänt krävs:**
- Att du som student har diskuterat, redogjort och besvarat uppgiften på ett självständigt och kritiskt sätt.
- Att du som student har hanterat litteraturen på ett självständigt och kritiskt sätt.
- Att du som student på ett utvecklat sätt kan redogöra och diskutera efterfrågade begrepp inom det fritidspedagogiska fältet
- Att texten på ett kritiskt sätt väger och relaterar olika referenser gentemot varandra.
- Att litteraturhänvisningar görs på ett korrekt sätt.
- Att texten håller väl god struktur en språklig standard

Underkänt:

Examinationsuppgiften uppfyller inte kraven för godkänd. Underkänd examination kan även kännetecknas av:

- Att texten innehåller allmänt tyckande utan förankring i kursens litteratur
- Att texten innehåller en språkligt outvecklad nivå

Om-examination

Omexaminationstillfällen för kursens skriftliga moment är den 2 april och 21 maj 2021. Muntliga tillfällen anslås under kursens gång utifrån de behov som uppstår.

För ett slutbetyg på kursen måste samtliga examinationsuppgifter ha godkänts. Den individuella uppgiften avgör slutbetyget på kursen. Slutbetyg på kursen är U/G/VG.

Examinator på kursen är Magnus Jansson magnus.jansson@liu.se

Kursens undervisningsformer

I kursen kommer ni få olika resurser som föreläsningar och seminarium. Föreläsningarna i denna kurs finns upplagda i kursens streammapp på Lisam. Alla seminarier kommer att hållas via Zoom (OBS Se Zoomlänkar i Lisam. Andra resurser är Workshop och handledningar. Se nedan.

- Föreläsning: Introduktion i fritidspedagogik, Att arbeta som grundlärare med inriktning mot fritidshem/Fritidslärares uppdrag och funktion - Docent Helene Elvstrand/IBL

Att läsa inför föreläsning: Elvstrand, H. Lago, L. Simonsson, M. (2019). Förutsättningar för en fritidspedagogisk undervisning, I H. Elvstrand, L. Lago, M. Simonsson (red). Fritidshemmets möjligheter – att arbeta fritidspedagogiskt. Lund: Studentlitteratur

- Föreläsning: *Tid och rum, fri tid, omsorg och lärande*-Magnus Jansson/IBL (inspelad föreläsning)

Att läsa inför föreläsning: Elvstrand, H. Lago, L. (2019). Förutsättningar för fritidspedagogisk undervisning, I H. Elvstrand, L. Lago, M. Simonsson (red). Fritidshemmets möjligheter – att arbeta fritidspedagogiskt. Lund: Studentlitteratur.

Lago, Lina (2017) "Var ska jag vara då?" – Om platsens betydelse för att skapa mening om fritidshem, förskoleklass och årskurs ett. Malmö högskola. Fakulteten för lärande och samhälle (2017). Educare. 2017:2.

- Föreläsning Samverkan skola fritidshem – Lektor Lina Söderman Lago/Tema Barn

Att läsa inför föreläsning: Simonsson, M. (2019). Samverkan med hemmet, I H. Elvstrand, L. Lago, M. Simonsson (red). *Fritidshemmets möjligheter – att arbeta fritidspedagogiskt*. Lund: Studentlitteratur.

- Föreläsning: Perspektiv på kunskap och lärande elevens fria tid – Magnus Jansson, Universitetsadjunkt IBL/LEN (Inspelad föreläsning)

Att läsa inför föreläsning:

Broström, S. (2015) fritidshemmet som en arena för lärande. I T Ankarstjerne (red). (2015): Perspektiv på fritidshemspedagogik, Lund: Studentlitteratur.

Jensen, M. (2012) Lärandets hur, vem, när och var. I Pihlgren, S. A. (red). Fritidshemmets didaktik. Lund: Studentlitteratur.

- Föreläsning: Yrkesidentitet/profession -Helene Elvstrand/Grupper process/IBL/LEN (Inspelad föreläsning)

Att läsa inför föreläsning:

Colnerud, G. & Granström, K. (2013). *Respekt för läraryrket: om lärares yrkesspråk och yrkesetik*. (3., rev. och uppdaterade uppl.) Stockholm: Liber.

Thornberg, R. (2020). *Det sociala livet i skolan socialpsykologi för lärare*. Liber: Stockholm.

Seminarium 1 Fritidslärares uppdrag och funktion

Seminarium om fritidslärares uppdrag och funktion och tar utgångspunkt i inläst litteratur och erfarenheter från VFU (UK 2). Inför seminariet läser ni nedanstående litteratur och förbereder 2 diskussionsfrågor som gruppen presenterar och iscensätter en gemensam diskussion kring. Diskussionsfrågorna ska ta utgångspunkt i någon aspekt utifrån något av nedanstående kapitel och som har relevans för seminarieinnehållet: "fritidslärares uppdrag och funktion".

Elvstrand, H. Lago, L. Simonsson, M. (2019). Förutsättningar för en fritidspedagogisk undervisning, I H. Elvstrand, L. Lago, M. Simonsson (red). *Fritidshemmets möjligheter – att arbeta fritidspedagogiskt*. Lund: Studentlitteratur.

Elvstrand, H. Lago, L. Simonsson, M. (2019). Kamratrelationer i fritidshemmets uppdrag och praktik. I H. Elvstrand, L. Lago, M. Simonsson (red). *Fritidshemmets möjligheter – att arbeta fritidspedagogiskt*. Lund: Studentlitteratur.

Perselli, A-K & Hörnell, A. (2019). Fritidspedagogers förståelse av det kompletterande uppdraget. *Barn nr. 1 2019: 63–79 ISSN 2535–5449*.

Andersson, B. (2020). *Fritidshemmets utveckling ur ett styrningsperspektiv*. I B. Haglund, J. Gustafsson Nyckel & K. Lager, (red.) (2020). *Fritidshemmets pedagogik i en ny tid. (Första upplagan)*. Malmö: Gleerups.

Gustafsson Nyckel, J. (2020). *Vägen mot det undervisande fritidshemmet*. I B. Haglund, J. Gustafsson Nyckel & K. Lager, (red.) (2020). *Fritidshemmets pedagogik i en ny tid. (Första upplagan)*. Malmö: Gleerups.

Seminarium 2 (Filmseminarium), – Didaktisk planering

På detta seminarium diskuteras fritidspedagogens didaktiska planering. Förbered er inför seminariet genom att läsa texterna nedan samt om möjligt samla in en pedagogisk planering från er VFU plats UK2, exempelvis andra pedagogers planeringar. Vi kommer under passet titta på och reflektera kring en filmsekvens från SVT/UR. Utifrån litteraturen och filmen ska vi tillsammans under seminariet skapa ett förslag till planeringsmall som ni sedan kan prova använda vid workshop 1 men även som underlag under VFU: n i FP2. Förslag på olika mallar finns upplagt på Lisam. **OBS Film finns utlagd under mappen planering på Lisam**. Vi föreslår er att ni efter seminariet reflekterar och grupp arbetar vidare med er mall.

Litteratur:

Jensen, M. (2012) *Lärandets hur, vem, när och var*. I Pihlgren, S. A. (red). *Fritidshemmets didaktik*. Lund: Studentlitteratur.

Lindström, G. & Pennlert, L. (2019). *Undervisning i teori och praktik: en introduktion i didaktik*. (5. uppl.) Umeå: Funder.

Orwehag, M. (2020). Didaktik i fritidshem. I B. Haglund, J. Gustafsson Nyckel & K. Lager, (red.) (2020). *Fritidshemmets pedagogik i en ny tid*. (Första upplagan). Malmö: Gleerups.

Seminarium 3 – Samverkan

På detta seminarium diskuteras samverkan ur olika perspektiv. Förbered er inför seminariet genom att läsa texterna nedan och reflektera över fritidspedagogens roll utifrån era erfarenheter på VFU: n (UK 2) samt föreläsningen om samverkan. Vad är samverkan? Vilka olika aktörer samverkar fritidshemsläraren med? På vilket sätt? Varför? Under seminariet kommer vi använda oss av Active Learning Classroom (ALC) för att fördjupa förståelsen av samverkan och via Zoomlänken kunna diskutera i olika grupper. Grupperna redovisar sedan sina slutsatser i gemensamt forum.

Litteratur:

Simonsson, M. Elvstrand, H. Hellberg, K. (2015) Samverkan mellan hem och fritidshem ska gynna skolresultaten. *Venue* Hämtad från <https://old.liu.se/uv/lararummet/venue/samverkanmellanhem-och-fritidshem-ska-gynna-skolresultaten?l=sv>

Simonsson, M. (2019). Samverkan med hemmet, I H. Elvstrand, L. Lago, M. Simonsson (red). *Fritidshemmets möjligheter – att arbeta fritidspedagogiskt*. Lund: Studentlitteratur.

Seminarium 4 – om yrkesprofession och betydelsen av ett yrkesspråk för att språkliggöra sin verksamhet

Inför seminariet läser ni litteraturen nedan. Varje arbetsgrupp förbereder 3 frågor som knyter an till litteraturen. Tänk på inför formulerandet av frågor, att göra frågor som är möjliga att diskutera. Gruppen förbereder en kort introduktion till era frågor och initiera en diskussion. Ni har möjlighet att använda möjligheten att kunna diskutera i olika grupper

Litteratur:

Colnerud, G. (2011). *Respekt för läraryrket Om lärares Yrkesspråk och yrkesetik*. Stockholm: HLS förlag.

Seminarium 5 – Fritidslärares arbets- och förhållningssätt

Ni ska inför seminariet diskutera litteraturen och gruppvis presentera era funderingar och problem i storgrupp kring vad som kan vara en fritidslärares förhållningssätt. Här ska ni välja ut några frågor att diskutera i stor grupp som ni har i gruppen diskuterat fram utifrån en vald modell. Modellerna läggs upp bland kursdokumenten på Lisam.

Gruppdiskussion kommer att ske genom arbete i grupper på Zoom.

Litteratur:

Broström, S. (2015) *fritidshemmet som en arena för lärande*. I T Ankartjerne (red). *Perspektiv på fritidshemspedagogik*, Lund: Studentlitteratur.

Fjällhed & M. Jensen (2013). Fritidshemmet som en arena för barndomens kulturella styrning. I A. Fjällhed & M. Jensen (red). *Barns livsvillkor: I mötet med skola och fritidshem*. Lund:

Studentlitteratur.

Elvstrand, H. (2013). Den villkorade delaktigheten. I A. Fjällhed & M. Jensen (red). *Barns livsvillkor: I mötet med skola och fritidshem*. Lund: Studentlitteratur.

Andishmand, C. (2020). Fritidshemmet ur ett likvärdighetsperspektiv. I B. Haglund, J. Gustafsson Nyckel & K. Lager, (red.) (2020). *Fritidshemmets pedagogik i en ny tid*. (Första upplagan). Malmö: Gleerups.

Workshop 1 didaktisk planering Via Zoom

Workshopen ger de olika grupperna möjlighet att träna på pedagogisk planering. Pedagogisk planering är i dag centralt för att fritidshemmet kvalitativt ska kunna arbeta med elevers utveckling och lärande. Förutom planering kommer vi i workshopen även diskutera och reflektera över omsorg och det informella och situationsbundna lärandet, vilket också är viktiga delar i lärandet på fritidshemmet. Ni kommer under workshopen att få arbeta med olika realistiska case som ni måste ta i beaktande och diskutera i gruppen. Gruppen ska sedan få prova på att göra en didaktisk pedagogisk planering utifrån den mall ni påbörjat att jobbat fram under seminarium 2. I den pedagogisk planeringen får ni stöd av Kursmentorerna Jenny Holmgren och Marie Ekeröth Mahrs LEN. Förbered er inför workshopen genom att läsa litteratur nedan:

Lindström, G. & Pennlert, L. (2019). *Undervisning i teori och praktik: en introduktion i didaktik*. (5. uppl.) Umeå: Födo.

Lgr 11 (2011, rev 19). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet*. Skolverket 2011. www.skolverket.se

OBS! Till workshopen måste själva ta med er Lgr 11 (2011, rev 19). Skolverket (2019). Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Stockholm: Skolverket www.skolverket.se

Workshop 2

Vid denna workshop kommer vi arbeta med akademisk introduktion. Magnus Jansson går igenom olika aspekter som det kan vara bra att förhålla sig till för ett akademiskt skrivande. Vid introduktionen har du som student möjlighet att ställa frågor om att skriva akademisk text. Denna workshop är också en del av hur vi i kursen kommer att arbeta med akademisk introduktion eller skrivprocessens olika delar.

Övriga resurstillfällen

Handledning & gruppsamtal

Under kursen kommer du som student få möjlighet att få handledning och ställa olika frågor vid skilda resurstillfällen, dels i form av grupphandledning, dels för gruppens process med fritidshemsmodellen. Handledningen sker via lärarens Zoomlänk (se separat Zoomlänklista). Handledningsschema läggs upp separat för varje handledningsgrupp och tillfälle.

Då lärare används som resurs för att ni ska kunna utveckla olika aspekter, kom därför förberedda till handledningen. Förbered frågor innan.

Urkund, fusk och plagiat

Det finns hårda regler om plagiering på universitet och även i forskarsamhället, detta är alltså också en forskningsetisk fråga, läs t.ex. Anna-Liisa Närvänen, *När kvalitativa studier blir text*, Studentlitteratur 1999, kapitlet "Etik och det vetenskapliga skrivandet"

Plagiering av andra källor (dvs. att man kopierar andra texter utan att ange referenser, antingen från litteratur eller från andra källor såsom från Internet, andra studenters arbeten, egna tidigare arbeten mm) betraktas som fusk. Ibland – inte minst vad gäller t.ex. hemtentamina – händer det också att man ligger för nära ursprungstexten, vilket kan bli betraktat som plagiat. Det är därför viktigt att omformulera det man läst, det är också på det sätt som man som student visar att man har förstått det som man har läst. Tänk också på att ett individuellt examinationsarbete måste vara en individuell framtagen text, även om ni har arbetat med frågorna i grupp – ni kan inte ge hela eller delar av textavsnitt till varandra.

Läraren har skyldighet att anmäla varje misstänkt fall av plagiering/fusk till disciplinnämnden på universitetet. Om det visar sig att disciplinnämnden anser att plagiering har skett kan man som student bli avstängd från studier under en viss tid. Under den tidsperioden förlorar man också rätten till studielån, tillika blir man avstängd från universitetets datorer.

För att undvika dessa problem måste ni alltså omformulera det ni läser till en självständig text samt tydligt referera till de källor ni har använt. Markera med citattecken och ange korrekta sidhänvisningar när ni skriver av direkta meningar eller delar av meningar ur en ursprungstext.

Av hänsyn till er studenter vill vi att alla möjligheter för lärare att hysa minsta misstanke om fusk och plagiat bör undanröjas. Tolkningen av vad som är fusk och plagiat, är inte självklar. Därför använder vi oss av *urkund* (en tjänst som utför dokumentjämförelser) när det gäller examination för projektarbetet i denna kurs. Information om urkund: www.urkund.se.

Litteraturlista Fritidspedagogik 1-971G37

Ankerstjerne, T. (2015). (Red). *Perspektiv på fritidshemspedagogik*. Lund: Studentlitteratur.

Colnerud, G. (2015). *Respekt för lärarprofessionen om lärares yrkesspråk och yrkesetik*. Johanneshov: MTM.

Elvstrand, H. Lago, & L. Simonsson, M. (2019). (red). *Fritidshemmets möjligheter – att arbeta fritidspedagogiskt*. Lund: Studentlitteratur.

Fjällhed, A. & Jensen, M. (2013). *Barns livsvillkor: I mötet med skola och fritidshem*. Lund: Studentlitteratur.

Haglund, B. (2009). Fritid som diskurs och innehåll: En problematisering av verksamheten Vid afterschool programs och fritidshem. *Pedagogisk forskning i Sverige, 14 (1) (s. 22–44)*.

Haglund, B., Gustafsson Nyckel, J. & Lager, K. (red.) (2020). *Fritidshemmets pedagogik i en ny tid*. (Första upplagan). Malmö: Gleerups.

Lindström, G. & Pennlert, L. (2019). *Undervisning i teori och praktik: en introduktion i didaktik*. (7:e reviderade upplagan). Umeå: Fundo Förlag.

Lago, Lina (2017) "Var ska jag vara då?" – Om platsens betydelse för att skapa mening om fritidshem, förskoleklass och årskurs ett. Fakulteten för lärande och samhälle (2017) *Educare*. 2017:2. Artiklar. Malmö: Lärande och samhälle, Malmö högskola.

https://www.researchgate.net/profile/Lina_Lago/publication/321164470_Var_ska_jag_vara_da_Om_platsens_betydelse_for_att_skapa_mening_om_fritidshem_forskoleklass_och_arskurs_ett/links/5b6a9f6fa6fdcc87df6d8f43/Var-ska-jag-vara-da-Om-platsens-betydelse-foer-att-skapa-meningom-fritidshem-foerskoleklass-och-arskurs-ett.pdf?origin=publication_detail

Perselli, A-K & Hörnell, A. (2019). Fritidspedagogers förståelse av det kompletterande uppdraget. *Barn nr. 1 2019: 63–79 ISSN 2535–5449*.

Pihlgren, S. A. (red). (2017). *Fritidshemmets didaktik*. Lund: Studentlitteratur.

Simonsson, M., Elvstrand, H. Hellberg, K. (2015) Samverkan mellan hem och fritidshem ska gynna skolresultaten. *Venue*

Thornberg, R. (2020). *Det sociala livet i skolan socialpsykologi för lärare*. Liber: Stockholm.

Styrdokument

Skolverket (2019). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*. Stockholm: Skolverket. www.skolverket.se)

Skolverket. (2014). *Fritidshem Allmänna råd med kommentarer*. Stockholm: Skolverket. www.skolverket.se).

Skolverket. (2010). *Utveckling pågår. Om kvalitetsarbete i fritidshem*. Stockholm: Skolverket (www.skolverket.se)

Elever och personal i fritidshem läsåret 2018/19. Stockholm: Skolverket <https://www.skolverket.se/getFile?file=4085> www.skolverket.se